

Vård- och omsorgsförvaltningen
Pär Levander

Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande på remiss om God och nära vård – En primärvårdsreform (SOU 2018:39)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar tjänsteskrivelsen om SOU 2018:39, daterat 2018-08-30, till Socialdepartementet som sitt yttrande.

Ärendet

Den 1 juni presenterades andra delbetänkandet God och nära vård (SOU 2018:39) där Mölnåls stad bjudits in att lämna yttrande. Delbetänkandet är en del i utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01) som väntas slutredovisas den 31 mars 2020.

Delbetänkandet har stort fokus på primärvården och sett mot bakgrund av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret, ställer sig vård- och omsorgsförvaltningen i huvudsak positiv till förslagen i utredningen.

I delbetänkandet lämnar utredningen en rad förslag för att utveckla primärvården för att bli modern, jämlik, tillgänglig och erbjuda en effektiv hälso- och sjukvård. Förvaltningen instämmer med utredningen om vikten av samverkan och dess utmaningar mellan huvudmännen. Förvaltningen instämmer även i utredningens förslag om vikten av fast vårdkontakt. Gällande tillgänglighet till läkarkontakt vid brådskande- och akuta insatser delar förvaltningen utredningens förslag att detta är en viktig fråga som man måste utveckla och finna lösningar på.

Beredning

Regeringen har tillsatt en utredare med uppdrag att utifrån en fördjupad analys av förslag i betänkandet Effektiv vård (SOU 2016:2) stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Utredningen heter Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01). Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2020.

I delbetänkandet "God och nära vård – En primärvårdsreform" lämnar utredningen en rad förslag, bland annat:

Fördjupad målbild och färdplan

Färdplanen och målbilden för hälso- och sjukvårdssystemets omstrukturering fördjupas. Patientens delaktighet betonas. Utredningen föreslår nationella samråd om hur färdplanen ska genomföras

Ökade möjligheter till uppföljning

Landsting/regioner ska till en nationell databas rapportera in uppgifter från utförare inom primärvården. I dag saknas systematisk nationell uppföljning av primärvården på aggregerad nivå.

Likvärdig primärvård i hela Sverige

Utredningen föreslår att primärvårdens uppdrag moderniseras i hälso- och sjukvårdslagen. Där ska framgå att primärvården svarar för medicinsk bedömning och behandling, förebyggande arbete samt omvårdnad och rehabilitering som inte kräver andra medicinska eller särskilda tekniska resurser eller annan kompetens. Utredningens förslag ska tydliggöra primärvårdens uppdrag och skapa förutsättningar för en stark och likvärdig primärvård i hela Sverige. Utredningen föreslår att primärvårdens grunduppdrag regleras i förordning. Primärvården ska tillhandahålla de kompetenser och hälso- och sjukvårdstjänster som behövs för att svara för sitt grunduppdrag.

Val av fast läkare – avgörande för primärvårdens förtroende

Utredningen föreslår att patientens möjlighet att få tillgång till och välja en fast läkarkontakt i primärvården förtydligas. Detta är avgörande för befolkningens fortsatta förtroende för primärvården. För att stimulera tillgången till allmänläkare i primärvården föreslår utredningen att staten under åren 2019–2027 finansierar 1250 specialiseringstjänster i allmänmedicin.

Effektivare administration

Utredningen bedömer att det kan finnas anledning att se över förutsättningarna för en mer professionsneutral reglering på förordningsnivå. Utredningen bedömer att verksamhetschefer inom vården bör se till att det finns tydliga riktlinjer om intygshantering. Utredningen föreslår att en journalanteckning signeras av den som är ansvarig för uppgiften, om det inte är onödigt eller finns något särskilt hinder.

Utredningen föreslår att samtliga föreslagna lagändringar ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Reformens påverkan på kommunen

Administration

Utredningen föreslår ingen förändring som påverkar ansvarsfördelningen mellan stat, kommun och landsting. Utredningen bedömer att det behövs en mer ändamålsenlig administration. Vidare menar man att kommuner bör se över i vilken utsträckning kompetenskrav vid utfärdande av intyg i lokala tillämpningsföreskrifter kan göras mer

professionsneutrala och att kommunerna bör se över sitt behov av intyg från vården. Utredningen bedömer att landsting och kommun bör samordna sin intygshantering i syfte att skapa en god och jämlik intygshantering i hela landet.

Samverkan

I utredningen redogörs för vissa grundläggande utgångspunkter vad gäller samverkan och de utmaningar som identifierats i vårdkedjor som spänner över bägge huvudmännen, och som på olika sätt drabbar patienter och brukare. Man skriver att samordning och samverkan mellan huvudmännen, och mellan olika enheter hos huvudmännen, fortsätter att vara en utmaning trots författningskrav. Vidare beskrivs att svårigheterna tenderar att drabba de mest utsatta/ de med mest komplexa vårdbehov som samtidigt har sämst förutsättningar att samordna sin egen vård och föra sin egen talan i vården. Detta kan enligt utredningen bland annat leda till att äldre får för många olika läkemedel och att det förebyggande och rehabiliterande arbetet brister. Intervjuer utförda av Vårdanalys beskrivs ha visat att det finns problem med den samlade ansvarsfördelningen av insatserna - ingen aktör anser sig ha ett uttalat mandat att driva samverkan och ingen ser sig som huvudansvarig för samordning av insatser.

I september 2017 fick utredningen tilläggsdirektiv angående en förbättrad samverkan mellan huvudmännen. Den delen, som ska redovisas i utredningens slutbetänkande ska ”utreda och lämna förslag på hur samverkan mellan primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut.”

Förslag till yttrande

Vård- och omsorgsnämnden i Mölnåls stad är överlag positiv till förslagen i utredningen och har inget att invända mot de åtgärder som föreslås.

Nämnden delar utredningens beskrivning av utmaningar kring samverkan mellan huvudmännen. Nämnden erfar att det idag är svårt att få till en samverkan som är personcentrerad och delar därför utredningens beskrivning av utmaningar kring samverkan mellan huvudmännen. Nämnden ser därmed positivt på tilläggsdirektivet om samverkan och på den ytterligare fördjupning av både målbild och färdplan som utredningen utlovar. Detta kommer att göras i dialog och nära samarbete med samtliga berörda aktörer inför slutbetänkandet.

Utredningen betonar även vikten av tillgänglighet/kontakt med läkare vid brådskande bedömning per telefon eller akut besök. Detta anser nämnden är mycket viktigt då man erfarenhetsmässigt har samverkanssvårigheter mellan vårdcentraler och kommunen.

Nämnden är positiv till utredningens förslag om att primärvården tillhandahåller de kompetenser som behövs för att möta behoven och kunna arbeta mer med förebyggande verksamheter. Detta förebyggande arbete kan underlätta att ge rätt stöd tidigt till våra brukare. Det är dock viktigt att få till en samverkan med en tydlig ansvarsfördelning.

Dnr VON 239/18

Utredningen framför även att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att se över om deras krav på intyg är ändamålsenliga samt att de vidtar nödvändiga åtgärder för att underlätta vårdens hantering av intyg. Nämnden är positiv till en smidigare och mer ändamålsenlig hantering av intyg och att fler yrkesgrupper än läkare ska kunna intyga medicinska behov. Detta under förutsättning att det ställs samma kvalitetskrav på de intyg som utfärdas, oavsett om det är Försäkringskassan eller kommunen som är mottagare av intyget.

Expedieras till

Socialdepartementet, Regeringskansliet

Monica Holmgren
Chef vård och omsorg

Pär Levander
Kvalitetschef